

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΑΡΣΑΡΩΤΑΣ

**ΟΜΙΛΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΤΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ 2000**

**Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ
ΑΓΟΡΕΣ ΧΡΗΣΙΜΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

Εισαγωγή : Η ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου καθώς και η κινητικότητα των κεφαλαίων σε παγκόσμιο επίπεδο , έχει καταστήσει στις ημέρες μας όλα τα θέματα που σχετίζονται με τις διεθνείς αγορές συναλλάγματος ιδιαίτερης σημασίας, τόσο για τους κυβερνητικούς παράγοντες που σχεδιάζουν και προσπαθούν να επηρεάσουν ευνοικά τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις , όσο και για την επιχειρηματική κοινότητα η οποία ζει , κινείται και δημιουργεί μέσα σε ένα ιδιαίτερος διεθνοποιημένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον . Η βασική διαμεσολαβητική λειτουργία του εμπορίου εκφράζεται μέσα από τις εισαγωγές και τις εξαγωγές αγαθών , υπηρεσιών , κεφαλαίων και τεχνολογίας. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές διεκπεραιώνονται μέσω του τραπεζικού συστήματος και αποτελούν βασική τραπεζική εργασία , καθώς με την παροχή τραπεζικής πίστωσης με διάφορες μορφές καθίσταται δυνατή η ομαλή διεξαγωγή και εκτέλεση των διακρατικών εμπορικών πράξεων . Τα νομίσματα που μεσολαβούν για την ολοκλήρωση μίας εισαγωγής ή μίας εξαγωγής μεταξύ δύο κρατών είναι δύο ή ίσως και τρία . Επομένως , γίνεται ορατή η σημασία της κατανόησης του μηχανισμού διαμόρφωσης των τιμών συναλλάγματος , καθώς μία επιχείρηση , εκτός από το πραγματικό μέρος της εμπορικής πράξης , (παροχή εμπόρευμα - αντιπαροχή , χρήμα) , έχει να αντιμετωπίσει το συναλλαγματικό , χρηματοοικονομικό μέρος της εμπορικής συναλλαγής . Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες διαμορφώνονται στις διεθνείς αγορές συναλλάγματος όπου μετέχουν με διαφορετικές οπτικές γωνίες και συμφέροντα : Κυβερνήσεις - Κεντρικές Τράπεζες , εμπορικές τράπεζες και κάθε είδους Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα , επιχειρήσεις και ιδιώτες , κερδοσκόποι και δομικοί επενδυτές και τέλος μεσίτες συναλλάγματος . Οι τιμές μεταβάλλονται από την προσφορά και τη ζήτηση του συγκεκριμένου νομίσματος έναντι των υπολοίπων με κινητήρια δύναμη την προεξόφληση θετικών ή αρνητικών προσδοκιών , σχετικά με τη χώρα προέλευσης του νομίσματος . Μέσα στο διεθνοποιημένο πλαίσιο στο οποίο σαν χώρα και σαν οικονομία και σαν επιχειρήσεις είμαστε ενταγμένοι , η τιμή του Ευρώ μεταβάλλεται έναντι των ξένων νομισμάτων , ανατιμούμενη , όπως τους τελευταίους μήνες , ή χάνοντας αξία , όπως συνέβαινε για περισσότερο από δύο χρόνια , ευθύς σχεδόν με την καθιέρωση του σαν κοινό νόμισμα . Η πολιτική , οι αρνητικές ή θετικές επιδόσεις της οικονομίας , οι θεομηνίες , η διεθνής συγκυρία είναι μερικές από τις παραμέτρους που επηρεάζουν νόμισμα με έμμεσο ή άμεσο τρόπο . Η μικρομεσαία επιχείρηση κυρίως η εξαγωγική , η οποία είναι ένας ιδιαίτερα σημαντικός παράγων οικονομικής αναπτύξης και δημιουργίας υγιών νέων

θέσεων εργασίας , έχει να αντιμετωπίσει εκτός του σκληρού ανταγωνισμού , σωρεία από ερωτήσεις όπως:

- 2 -

1. Σε τι νόμισμα να τιμολογήσω ;
2. Πόσο ακόμη θα ανέβει το Ευρώ και θα πέσει το δολλάριο ; γιατί ανεβαίνει , ποιά η σχέση μεταξύ τους ;
3. Να κρατήσω τα δολλάρια από το προϊόν της εξαγωγής ή να τα μετατρέψω σε Ευρώ ;
4. Συμφέρει να πάρω εξαγωγικό δάνειο ; (αγορά Χρήματος).
5. Μήπως είναι καλύτερα να πάρω δάνειο σε συνάλλαγμα (αγορά Χρήματος)
6. Τι κινδύνους διατρέχω όταν έχω ανοικτή θέση από συνάλλαγμα ;
7. Γιατί υπάρχουν διαφορετικές τιμές συναλλάγματος έναντι του Ευρώ ;
8. Ποιά τιμή συναλλάγματος με συμφέρει και δικαιούμαι να ζητήσω από την τράπεζά μου ; Τι προμήθειες ζητούν ;
9. Ποιά τράπεζα με συμφέρει να χρησιμοποιώ στις εμπορικές μου πράξεις ;
- 10 . Υπάρχουν σύγχρονα χρηματοοικονομικά προϊόντα να με προστατέψουν από πιθανές υποτιμήσεις ή ανατιμήσεις του συναλλάγματος έναντι του Ευρώ και να εξασφαλίσω ασφαλή τιμολόγηση των προϊόντων μου , συμφώνως με τον ανταγωνισμό ;
11. Θέλω να καταλαβαίνω τις Ημερήσιες Οικονομικές Εφημερίδες , αλλά όλα είναι μπερδεμένα και πολύπλοκα .
12. Τι σχέση υπάρχει μεταξύ τιμών συναλλάγματος και των επιτοκίων
13. Τι σχέση υπάρχει μεταξύ των Χρηματιστηρίων και των των συναλλαγματικών ισοτιμιών έναντι του Ευρώ ;
14. Ποίος ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας , αλλά και της Τράπεζας της Ελλάδος ως Κεντρικής Τράπεζας του Ευρώ ;

15. Τι είναι το Δελτίο Τιμών Αναφοράς της ΕΚΤ ;

16 . Τι είναι στη πράξη η Ο.Ν.Ε για τις εξαγωγές μου ;

- 3 -

17 . Σε πιθανή κρίση και διεθνή νομισματική αναταραχή τι να κάνω να προστατέψω τα περιουσιακά μου στοιχεία ;

18. Τι γίνεται με το Χρυσό ; ποίος ο ρόλος του στη σημερινή νομισματική πραγματικότητα ;

21. Μπορώ να κερδοσκοπήσω από το συνάλλαγμα , παίρνοντας θέσεις και πως ;

22. Πως μπορώ να ανταλλάξω την νομισματική μου ρευστότητα σε μία άλλη χωρίς συναλλαγματικό κίνδυνο με το μικρότερο δυνατό κόστος ;

23. Συμφέρει το εμπόριο με τις Ανατολικές χώρες , με ποιές προϋποθέσεις ;

24 . Ευρίσκομαι σε αντιδικία με αντισυμβαλλόμενο μου (ή τη μεσολαβούσα εμπορική τράπεζα) , λόγω μη εκπλήρωσης (ή μερικής ή μη προσήκουσας εκπλήρωσης) αντιπαροχής από ενοχική συμβατική σχέση πώλησης αγαθών , η οποία οφείλεται σε λανθασμένη κατά τη γνώμη μου ερμηνεία των ισχυόντων στην αγορά Συναλλάγματος από τον αντισυμβαλλόμενο , ποίο είναι το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο κινούμαστε και στο οποίο νομιμοποιούμαι να ζητήσω δικαστική συνδρομή ;

25. Δραστηριοποιούμενος στο διεθνές εμπόριο , επιθυμώ να γνωρίζω τη νομική θέση της επιχείρησής , όπως αυτή εκφράζεται με υποχρεώσεις και αντίστοιχα εκατόρωθεν δικαιώματα .

Η παράθεση των είκοσι πέντε πιά πάνω ερωτημάτων είναι μία ενδεικτική απαρίθμηση , προκειμένου να γίνει αντιληπτή η σημασία που έχει για κάθε ενασχολούμενο , με όποια ιδιότητα , αλλά κυρίως για την εξωστρεφή με διεθνείς δραστηριότητες επιχείρηση η εξοικείωση με τις διεθνείς αγορές Συναλλάγματος και Χρήματος μικρό μέρος των οποίων είναι και η αγορά Συναλλάγματος και Χρήματος Αθηνών σε Ευρώ . Εξ άλλου , όλες οι τράπεζες στην προσπάθειά τους να εξυπηρετήσουν την πελατεία τους , με κυρίαρχο στόχο τη μεγιστοποίηση των κερδών τους , αναπτύσσουν δραστηριότητες και σειρά νέων προϊόντων μέσα σε ένα παγκοσμιοποιημένο , έντονα ανταγωνιστικό πλαίσιο . Ο πληροφορημένος και υποψιασμένος χρήστης αυτών των εξελίξεων , μπορεί να αξιοποιήσει επωφελώς για τις

δραστηριότητες του , το νέο πλαίσιο και τις πολλές εναλλακτικές δυνατότητες που του παρέχει . Ο τελικός σκοπός και το πρακτικό όφελος , είναι η αποτελεσματική διαχείριση πόρων ή υποχρεώσεων σε συνάλλαγμα και η ομαλή διεκπεραίωση πράξεων σε συνάλλαγμα με γνώση και εξοικείωση των κινδύνων που υπάρχουν , καθώς και τις δυνατότητες για εξουδετέρωσή τους με τη χρήση εργαλείων προηγμένης τραπεζικής τεχνολογίας , που είναι τα Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα στην αγορά Συναλλάγματος και Χρήματος .

- 4 -

Η εκρηκτική αύξηση των εργασιών σε συνάλλαγμα στις διεθνείς Χρηματοπιστωτικές αγορές τα τελευταία περίπου είκοσι χρόνια συνοδεύτηκε και από μία θεαματική αύξηση των κινδύνων διαχείρισης , η κυριώτερη αιτία ήταν η μεγάλη μεταβλητότητα (Volatility) και η αστάθεια που υπήρξε στις αγορές αυτές . Επιθυμώντας να υπενθυμίσω στους μεγαλύτερους σε ηλικία από εμάς και να γνωρίσω στους νεώτερους τα σχετικά πρόσφατα ιστορικά γεγονότα , που επηρέασαν σημαντικά και διαμόρφωσαν το σημερινό παγκόσμιο σκηνικό στις χρηματοπιστωτικές αγορές , παραθέτουμε τα πιο κάτω γεγονότα :

1. Η κατάργηση του συστήματος των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών .
2. Οι δύο πετρελαικές κρίσεις στην δεκαετία του 70 . (1973 - 1979) .
3. Ο υψηλός πληθωρισμός επί σειρά ετών .
4. Οι μεγάλες κινήσεις των επιτοκίων στα πλαίσια των αντιπληθωριστικών πολιτικών που υιοθέτησαν οι κυβερνήσεις .
5. Η απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων , σε συνδυασμό με την παγκοσμιοποίηση των αγορών και την απορρύθμιση από ρυθμίσεις παρεμβάσεις και συν/κούς περιορισμούς .
6. Η τεχνολογική πρόοδος τόσο στην επιστήμη της Πληροφορικής και των Η.Υ (Hardware - Software) , όσο και στα τηλεπικοινωνιακά μέσα .
7. Η υποχώρηση της παραδοσιακής Τραπεζικής , που θεωρήθηκε κορεσμένη προς όφελος νέων εργασιών με μεγαλύτερους κινδύνους και φυσικά περισσότερα αναμενόμενα κέρδη .
8. Η θεαματική αύξηση του κύκλου εργασιών των τραπεζών σε συναλλαγές για δικό τους λογαριασμό , πρόκειται για ένα φαινόμενο περιορισμού του παραδοσιακού μεσολαβητικού ρόλου των τραπεζών .

9. Οι διθνείς κρίσεις , πόλεμος του Κόλπου 1991 , Νοτιοανατολική Ασία
Ρωσσία , Λατινική Αμερική .

Τα πίο πάνω γεγονότα , οδήγησαν βαθμιαία στη σύγχρονη , επιστημονική
αντίληψη λειτουργίας της διαχείρισης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων στις
επιχειρήσεις . Η επιτυχημένη διαχείριση επιδιώκει αφ' ενός μεν ικανοποιητικά
αποτελέσματα με συνέχεια , αφ' ετέρου ασφάλεια και αποτελεσματική
διαχείριση των κινδύνων .

- 5 -

Εξ άλλου , η ανάγκη για αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων
στο συνάλλαγμα σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο και πολύπλοκο περιβάλλον
δημιούργησε το «Risk Management» , το οποίο απέκτησε ιδιαίτερη σημασία
στην προσπάθεια της μέτρησης και της αποτίμησης των διαφόρων μορφών
χρηματοπιστωτικών κινδύνων .

Κλείνοντας , θα επιθυμούσαμε να στείλουμε ένα μήνυμα στο κόσμο των
επιχειρήσεων και της δημιουργίας , ότι ο κόσμος χωρίς σύνορα της διεθνούς
οικονομικής τάξης , του Εμπορίου , της Βιομηχανίας , της πληροφορίας , της
τεχνολογίας και του Χρηματοπιστωτικού συστήματος , που δημιουργείται ,
φαίνεται και ελπίζεται ότι **τελικά** θα είναι ένας κόσμος ασφαλέστερος , πίο
ορθολογικός , ανταγωνιστικός , πίο δίκαιος , στον οποίο ο καθένας θα μπορεί
να αξιοποιεί τις φυσικές ή επίκτητες δεξιότητές του , στα πλαίσια ανάπτυξης
της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων , αγαθών και υπηρεσιών .

ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΑΡΣΑΡΩΤΑΣ